

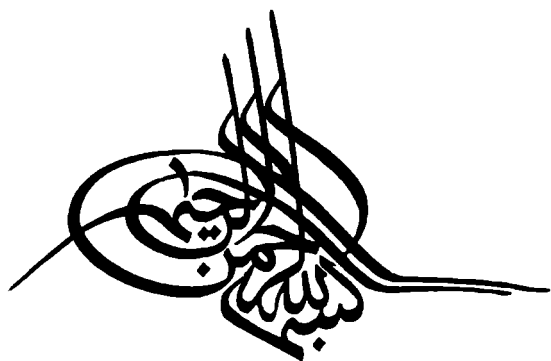
سے

(پوئما)

آرزو پلار اوک

علی کوشان

آرزیلار اؤلکه سی

علی کوشان

علی کوشان ، ۱۳۵۰ -

آرزیلار اۆلکه سی / علی کوشان - ارومیه : ادیبان، ۱۳۸۴ -

۵۲، ۵۲ ص .

ISBN ۹۶۴-۷۰۵۱-۶۱-۱ : ۱۰۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

شعر ترکی - ایران - قرن ۱۴. الف عنوان

۸۹۴/۳۶۱۱

PL ۳۱۴/۷۸۸۳ ۱۴

۷۸۲۹۱

۱۳۸۴

۱۳۸۴

۴۰۲۷-۸۴م

کتابخانه ملی ایران

کیتابین آدی : آرزیلار اۆلکه سی

یازان : علی کوشان

یاییم ائوی: ادیبان نشریاتی

چاپ نۆبه سی : بیر

۱۳۸۴ : ایل

صفحه : ۱۰۴

سای : ۲۰۰۰

شابک : ۹۶۴-۷۰۵۱-۶۱-۱

آدرس : ارومیه ، پست صانديفی : ۵۷۱۳۵-۱۷۵۵

تلفن ۰۴۴۱-۲۲۲۱۷۰۹

فاکس ۰۴۴۱-۲۲۲۱۷۰۹

«چاپ حقى شاعره عایدیر»

آلاهیین آدی ایله

یورقونام، یورقونام بو زنجیرلردن
قول لاریم باغلیدیر دیلیمی آچین
ظولمت بورویوبدور منی زینداندا
گونش دن گوزومه بیر ایشیق ساجین

دوینیا چوخ کیچیک دیر یاشاماق ایچون
باشقادیوینیا لارا قاقماق ایسته ره م
قفسیمدن چیخیب گوی ساحه سینده
اولدوزلار ایچینده اوچماق ایسته ره م

اینسان بو دونیادان نه لر اختاریر
بو سوزه بیر جواب یوخ کیتابلاردا
ایتکی سین تاپماییر کهکشان لاردان
محو اولور آخیردا بوش حوبابلاردا

جننته گئدسه ده گوزی یولدادیر
یئتیشه ویصالا قورتولا هیجران
ویصالدان بیر کیچیک ایشیق دوشه رسه
بیلمه بیر یاناخا بیر آندا اینسان

"اسپرم" ایله "اوول" قیمیل لادیلار

بیر بیرین تاپارکن سیجاقلاشدیلار
هیجران سونا ائردی یاخین لاشدیلار
گوروشوب، اوپوشوب قوجاقلاشدیلار

اوولده بیر دا ملا چیرکین سویودوم
سونرا دوندریلدیم بیر پارچا آته
دوزه لدی قاش گوزوم، الیم آیاغیم
احسن دئدی تانری دا بوخیلقته

دوققوز آی بیر کیچیک قارانلیق یئرده
سیخیلدیم آنامین بطنین ده قالدیم
یه مگیم قان اولدو هر گئجه گوندوز
نفسیمی آرتیق آنامدان آلدیم

تک قالدیم زیندانداندا دوست آشیناسیز
 نه گئجم بللی اولدو نه ده گوندوزوم
 قارانلیق ائویمده حسرتده قالدیم
 گوئی لرده بیر اولدوز گورمه دی گوزوم

آغزیم آچیلما دی سورومو سورام
 منی بو زیندانا کیم لر سالدیلار
 من کی ایسته میردیم بو سرنوشتی
 نده ن ایختیاری مندن آلدیلار؟

آنامین سئوینجین من حیسس اندردیم
 اینجه داماریمدان قانی آخانداندا
 آجی لاری منی درده سالاردی
 گوزو یاشلی حسرتیلن باخانداندا

آلداندىم، آلداندىم، بوللو آغلادىم
 دئدىم قويون قاليم اوز ياتاغيىمدا
 گولدولر ، دئدىلر! قارانلىقدان چىخ
 ايشىق بير دونيان وار گوز قاباغيىندا

دئدىلر قورتولدون داها تك لىقدن
 گئدىرسن بو كرە بويوك جاهانا
 بوينومدان ياپيشيب گوجلن چكدىلر
 آغلاما ! دئدىلر يوخدور باهانا

زينداندان چىخاركن موژده وئردىلر
 آزادلىق قاپوسى اؤنونده آچىق
 آچ گوزونو حيسس ائت گونش اىستى سين
 شرفلى حياتين سنه ياراشىق

سئويندیم دونيامى بويوك گۆره ر كن
فكر ائتدیم زينداندان آزاد اولموشام
بيلمه ديم زيندانيم بويوك اولوبدور
اؤزومو اودلاردان اودا سالميشام

آجيخديم، آغلادیم، آنام گوتوردو
حورمتلى دوشوندن سودونو آمديم
ال چكدی باشيما اوپدو اوزومو
محبت چيچگين گؤزوندن درديم

بئشيكدن آنامين قوينونا گئدديم
بو گئدگل ايكي ايل ادامه تاپدی
هر زامان آغلادیم آنام دوز مه دی
هر نه دن ال چکيب تئز منى قاپدی

اينسان نده ن بۇيله عاجيز يارانمىش
قارىشقانين گوجو چو خودور بشردن
توخوموندان چىخىب يولون گئده جك
آختاريب تاپاجاق يىمكن يىردن

ايكى سنه عمروم بئشيكده گئچدى
دينله ديم، دينمه ييب سو كوتدا قالديم
هر كسين قده رى بۇيله يازيلمىش
منده طالعيمدن بو قده ر آلدیم

ياپىشىدىم ال لردن گئتمك اۋىرنىدىم
آغىزلارا باخىب دىندىم دانىشىدىم
دۇنه دۇنه سۆزلىرىمى آنلادىم
اى واى! منده آداملار قارىشىدىم

اوشاقلیقدان دئییم بیر نچه کلمه
بیر بویوک کیتابدیر اونون دونیاسی
آز دئییب ، چوخ بیلک بو معنا لاردان
دنیزدن اشاره تکجه داملاسی

اوشاقلیق حیاتیتم بیر منظره دیر
آچیق گوزلریله باخماق گره کدیر
بیر کیچیک نوقطه سی بویوک دونیادیر
بیر بویوک دونیاسی کیچیک اوره کدیر

اوشاقلیق دونیاسی شیرین دونیادیر
پیس لیق لر یاخشی لیق، اوره ک لر دورو
بیر لحظه آغلیار توکر گوز یاشین
بیر لحظه دن سونرا گوزلری قورو

بیر لحظه وروشار یولداشلاریلان
 نازیک اوره گینی سیندیرماسالار
 بیر لحظه دن سونرا گولوب دانیشار
 یولداشلاردا اونی دیندیرمه سه لر

باخیشی گوی لرین اولدوزلاریدی
 گولوشو گول لرین ناز یارپاقلاری
 اینجیده ر، یانديرار، یاخار هر زمان
 گوزلرینین یاشی گول یاناقلاری

غم لردن اوزاقدیر کده رسیز قلبی
 گونشین چشمه سی گوزلرینده دیر
 دورو بولاخلارین آخار سود گوزو
 کینه سیز، سئوملی سوزلرینده دیر

آجی لار اینجیده ر نازیک قلبینی

بویوک لر حاققینی آياقلياندا

بونو یئمه، اونا دگمه دئینده

دانیشماقدان اونو یاساقلیاندا

گولوش محبتین جوشقون بولاغی

دوداقلاردان جوشوب یئره توکولور

چیچک لر جوجاریر اونون نمیندن

تیکانین غصه دن بئلی بوکولور

آتلایب دوشرکن اویان بویانا

حرکتی ساچیر حیات جانینا

اویونلار حیاتا سئوینج گتیریر

دامارلاردا آخیر دولور قانینا

قارانلىقدان حقيقتى آختارما
 آيدىن حقيقتدير اوشاق دونياسى
 حياتين جلوه سين سنه گوسته رير
 آغلایيب ، گولمه یی، اویون غوغاسى

آغلاماقدان باشقا چاره سى یوخدور
 موسللم حاققینی آلسین بیزلردن
 توتوب گنده جكدیر اینسان لار یولون
 تاپاجاق ایتگی سین دوزگون ایزلردن

اینسانین عومرونون دوزگون زامانى
 اوشاقلیقدا گئچیر ان دوزلو گونن
 ایریلیک ، کلکدن یوخدور خبری
 دونیا یا باخماییر تار گوزلو گونن

آلتی ایل عوموردن باشا یتیردیم
 یازیب اوخوماقا اوخولا گئددیم
 کیتابلار اوخودوم، سوزلر اؤیرندیم
 بیلگی دونیاسینا سفرلر ائتدیم

گیزلی ، آچیق دونیالاری دولاندیم
 یالان لار ائشیددیم، دوزو سویله دیم
 سوسماغی سئومه دیم اوشاق اولارکن
 حق سوزو دانیشدیم، همده دینله دیم

گیزلی جه اوخودوم آنا دیلینی
 اؤیرتمن بویولدا کیمسه اولمادی
 شکر اولسون تانری یاسوز چیچک لری
 یئل لر اسدی ، خزان گلدی سولمادی

خاطیرا کیتایین آچیب اوخویاق
 یادا سالاق نوجوانلیق دورانین
 گزه رک باغلارین ، بوستانلارینی
 گتیره ک اونلارین گولون ، ریحانین

بیرگون اولدو گئدم خیال یوردونا
 تاپام ایتکین آرزیلارین باغینی
 قوخولویام، گول، چیچک لر عطرینی
 سئیر ایلیم دره سینی ، داغینی

دوشدوم یولا تک باشینا بیر گئجه
 قورخولو ، قارانلیق یول لاردان گئتدیم
 تیکانلار باتدیلار آل-آیاغیما
 دورمادیم یولوما من دوام ائتدیم

اورمانلار دولموشدو شبح لرینن
یارپاقلار هره سی بیر ساز چالیردی
وحشت اله نیردی یئره گۆی لردن
قارانلیق چادیرین یئره سالیردی

سئل لر ، سولار منی دور دوراممادی
داغلار، دره لردن آتیلدیم، قاچدیم
آخیردا یئتیشدیم یولون سونونا
خیال لار یوردونون قاپوسون آچدیم

نه گوردوم توتولدو دلیلم دوداقیم
پارلاق اولدوزلارا گۆزوم ساتاشدی
محبت ایشیقی جوشوب آخیردی
اونلاری گوره ر کن گۆزوم قاماشدی

یئتیشرکن منه اوچ شئی وئردیلر
 بیر جوت قاناد، بیر تک اوزوک، بیرده "دیل"
 بوقانادلار اوچماق ایچون وئریلدی
 اوزوکو تاخ بارماغینا سن ده بیل -

بیل کی اوزوک بارماغیندا اولارکن
 کیمسه سنی گورمویه جک نرده سن
 بیه جک سن ، ایچه جک سن، دویونجا
 اوتانماقی قویا جاقسان یئرده سن

اوره ک لر یوردونا سن یول آچارکن
 باغلی قاپولاری آچیق گوره سن
 قورخودان اورادا آد، نیشان یوخدور
 هر نه سوزون اولسا بیان ائده رسن

خاطىرلا بو سۆزو تەجە يادىندا
جوشدور مەببەتى . سئو! سئويل گىنن
خالقن سئودىيىنە حورمت قويارسا
آزادلىق ميوە سىن درىب يئگىنن

ھامى دوشونە جەك سىنن سوزونو
سەنە وئردىگىمىز دىل تەرجماندىر
سويلە رەكن سۆزلرىنى گۆرە رسن
دىل لرايچەرە آنا دىلىن عىاندىر

بونلارى ائشيتىدىم بوللو سئويندىم
ياپىشىدىم قانادلارى بئلىمە
اۈچدوم سئىرايە دىم شە ھەرساھە سىن
دانىشىدىم خالقىنان نئچە كلىمە

دولاندىم شه هر ين ايچين ائشىگين
گوردوم قارا، آغ، قيرمىزى ، سارى لار
بىر - بىرلن قارشىبلار حياتدا
بو دورت رنگدن تاپىلمازدى آيرىلار

هر كس اۆز ايشينده اۆز يولوندا ايدى
كىنه لى، حسدى اوره ك گۆرمه ديم
گولوش لر دوداقدان شكر توكوردو
من گولوشدن گوزه ل چىچك گۆرمه ديم

كىمسه نى گۆرمه ديم گوناھ يولوندا
كىمسه نين خبرى يوخ آلدانىشدا
يالانلار سيلينمىش ديلدن، دوداقدان
چىچك لر آچىلمىش دوزگون بارىشدا

ساواش یول تاپمامیش هنج زامان اوردا

جوانلارین قانی یئره آخمامیش

آق بیرچک آنالار گوزلری یاشلی

ایگید اوغول ایچون یولا باخمامیش

توپ، توفنگ، تانکدان یوخ بیرنیشانا

قورشون لار یئرینه گول لر آچیلیب

دمیر قانادلی قوش بومبا یاغدير مير

قوشلار قانادینا باریش ساچیلیب

خیال باخجاسینا گئتدیم یول تاپدیم

نه لر گوردوم نه لر گوزوم اینانمیر

گول، بولبولو، بولبول گولو ازدير ير

عشقين رویاسیندان کیمسه اویانمیر

یئر بزنمیش سانکی بیر گلین قیزدی
 آل الوان گئینیب گول چیچگینن
 یاشیل بیر خالچانی سالیب اوستونه
 توخونموش گولونن، گۆی ایپگینن

آتار قاناد آچیب گۆیده اوچورلار
 ال اله پیشیک لن سیچان دولانیر
 بیر تیجی قورد قوشدان گورونمور اثر
 قوزولار چوبان سیز یاتیر اویانیر

بال لار آخیر سو یئرینه چشمه دن
 نسیم لرین عطری باغی بورویوب
 تیکانلار گول آچیب گوله دونوبلر
 باهارلار خزانای کوکدن کوچوروب

دعوت اۆلدوم گئتدیم من بیر دوگونه
 "اوغلان قیز به ينماخ" آدى دوگونون
 قیز، اوغلان گیر دیلر جوت بیر اوتاقا
 سس گلدی اوجادان یاالله سویونون!

چیلپاق چیلپاق بیر بیرى نیزى گورون
 سۆزونوزو آچیق آچیق سویله یین
 بیر بیرینین عیبین ایرادین بیلین
 سونرا گۆز یاشینی گیزلی سیلمه یین

اوزوک بارماغیمدا گیردیم اوتاغا
 گوردوم بیر سئحیرلی آیناوار اورد
 اونلارین افکارین عوریاں گۆسته ریر
 یاخشى ، پیس هر نه وار گۆرونور بوردا

اوغلان لا قیز بیر - بیرلرین گۆردولر
 عشقین شراییندان ایچیب داشدیلار
 محبتین گول چیچکلی سوفراسین
 اوره ک لرین باخجاسیندا آشدیلار

قیز سویله دی سوزون بویله اوغلانا!
 بوندان بئله سن کوزه سن من سویام
 من اولماسام سن ایچی بوش بیر قابسان
 سن اولماسان من بیر ایتگین آرزویام

اماندا یام قوینوندا من اولارکن
 پناهیم سان حیجابیم سان، اوبام سان
 سرین ساخلار منی ایستی اوره گین
 ییخیلماز بیر محبتلی یووام سان

اوغلان سوزون سويله دى بير باخيشلا
 عمور واركن سن منه بير آيناسان
 منيم ديلك لر يم سنده دوغولار
 سن ايشيق سان، سن گونش سن، دونياسان

"من" تورپاغا "سن" قارشى شان "بىز" اوللوك
 سونرا بىزى يانديرىب آيىر سالار
 دوزمه ريك بىز آيرىلىق، يالقيزلىقا
 آرامىزدا دووارلار قايرىر سالار

آغزىم آچىق قالدى گۆردوم بو دى
 تعجب ايله ديم دئدى لر منه!
 اوول ده بيلين سه، ياخشىلار، پيس لر
 ايختىلاف قويماز لار اصلا گۆرونه

دندی لر نجه دی کوینک آلان چاغ
 آلت، اوستونه، هر یانینا باخیر سیز
 خوشوز گلسه آلمامیشدان اونجه سیز
 اونو گئییب، اگنییزه تاخیر سیز

ائولنمک هئچ یئرده بئش گونلوک دگیل
 گلین دونی اولوم چاغی کفن دیر
 اوغلان ، قیزدا بو ایلغاری بیل سین لر
 قاری، قوجا قبره دک بیر بدن دیر

اوغلان قیزی، قیز اوغلانی سئورسه
 سئومکدن باشقا سوز آرادا یوخدور
 کیمسه بیر بیریندن آییرا بیلمه ز
 عشقین گوجو هر نه دن بوردا چوخدور

آجيخديم، اوزو كو تاخديم بارماغا
 گۆزلردن يوخ اولدوم گئتديم يه ماغا
 يئمك لر موفته يدى دويونجا يئديم
 ياخيلدى لذتى آغيز دوداغا

ايسته ديم گوتوروم آرتيق بير تيكه
 يوخ اولدو چاناقدان، اليم بؤش اولدو
 آزادليق حددينن بيلديم چيخميشام
 دئديم! باغيشلاين فراموش اولدو

سس گلدى! آز يه سه هر كس بير تيكه
 دونيادا آج اينسان اولماز تاپيلسين
 وارليلار آنلاسا آجليق درديني
 يوخسول لوقون كؤكو اولار چاپيلسين

نهيرلر بوشالسا بايداقلار دولار
گوزللىك گول آچسا چيركىن ليك سولار
اينانين ! دونيانين دورت بوجايندا
عدالت تاپيلسا آجليق يوخ اولار

اۆلو تۆره نينه يول تاپديم بير گون

منى گورونتولر حيرته سالدی

آغلاماق يئرینه، سازلار، آوازلار

اۆلو مجلسيني شادليقلار آلدی

گرچك لر نغمه سين ائشيدمك گره ك

اوزانلار سازيندا سويله دی بونو:

قارانليق دونياني سئير ائتمك ايچون

آچين اوره ك لر ين ايشيق گوزونو

خزان اولماسايدى گول لر سولمازدى

اۆلوم اولماسايدى حيات اولمازدى

دامجى لار ييغيشيب چاي آخماسايدى

دنيزلر بوش قاليب سويلا دولمازدى

باهار طبیعتده دوغولما سایدی
 بوی آتیب بارلی بیر یای اولما سایدی
 پائیز دوغولمازدی یایی کوچورسون
 یئرین قانین سویوق قیش سورماسایدی

گئجه نی کوچورور گونش دوغومو
 آی- اولدوز گزه رکن رویالاریندا
 گئجه گئری دونوب اویادا جاقدیر
 یاتان اولدوزلاری اوبالاریندا

دیریلر حالینا آغلاماق گره ک!
 جوموبلار دونیانین چیرکین لیکینده
 چالیدیقجا ال آیاق گئدیرلر دیبه
 باتیب بوغولورلار درین لیکینده

حياتين آرديندا اۆلوم ياتيبيدير
 اۆلوم اويانير سا حيات محو اولور
 دونيانين بنزرى بير كوزه يه وار
 گاه سويو بوشالير ، گاهداندا دولور

گوناھسىز اينسانلار بهشته گئدير
 اونلارا اۆلنده آغلاماق گوناھ
 روح لارين شادليقا احتياجى وار
 كيمسه ماتم سئومز والله و بالله

عمروم گنچدی ایل لر خیال یوردوندا
 قیفیل، قانداال من هئچ زامان گورمه دیم
 بایاض قانادلی قوش گۆیده اوچماقدا
 اونو گویدن یئرہ سالان گورمه دیم

طبیعت هر نه دن اؤنملی اوردا
 اصلین دن ذررجه آیر یلما میشدیر
 مئشه لر اولما میش قیر قوم اورمانی
 توسدولر هاوادان آسیلما میشدیر

طبیعتین گوزگوسو دوم دو رویدو
 غوبار قونما میشدی گول یاناغینا
 آی - اولدوز دوشموشدو یئر اوزه رینه
 ایشیق سالمیشدی لار باش - آیاغینا

اينسان طبيعتين گۆز به بگيدير
 طبيعت باغريندا ياشاير اينسان
 آما نده ن بۆيله نان كور اولوبدور
 كسير. سو كور، ييخير ايله يير و يران

اينسان بو دونيادان نه لر آختاير
 بو سوزه بير جواب يوخ كيتابلاردا
 ايتكى سين تاپماير يئردن، گوى لردن
 محو اولور آخيردا بوش حوبابلاردا

جننته گئتسه ده اينتظار دادير
 يئتيشه ويصالا قور تولا هيجران
 ويصالدان بير كيچيك ايشيق دوشه رسه
 بيل مه يير ياناچاق بير آندا اينسان

گونلر آيا ، آيلار ايله دونوردو
 گۆزومون اونونده عمروم كئچيردى
 هميشه ليك حياتى بكله ميرديم
 چونكو اولوم آندا بيرين سئچيردى

نئچه سنه قالديم بو شه هرده من
 آن لذتى حياتيمدان آپارديم
 گنجليك دورانى باشا چاتيردى
 موتلولوق چيچگين تاپديم قوپارديم

گوردوم ياواش ياواش بوياق لار دونور
 باش ساققالا دنه دنه دن دوشور
 باهار كوچور ، خزان گلير آرديندا
 گۆزه ل گول ياناقلار سولور، بوزوشور

يئل لر اسير، دومان قالخير گوى لردە
 يارپاق لار توكولور، باغلار سوكولور
 گونشين چيچكى سارالير سولور
 چينارلار اگيلير، بئل لر بوكولور

سانكى كؤچور دونياسيندان بير اينسان
 طبيعت بورونور باياض كوركونه
 كولك قاناديندا قارى گتيرير
 سه په لير اوجادان يئرین گوزونه

دسته - دسته قوشلار، اوچوب گئدير لر
 حوزونلى نغمه لر گويده سس لنير
 حيات وداع اندير اؤز اولكه سيندن
 اولومون ساختاسى يئرده بس لنير

گۆزه ل لیک، یاخشی لیق هامیسین گوردوم

آما جاویدانه ده ییل هئج بیر ی

اول، گۆزه ل کی ایل لردی آردیندایام

هر نه نین کامالی اوندا دیم دیری

بیرگون بیر قلندر شه هرده گوردوم

دئدی: آختار طبیعتدن نیشانین

گندیب گیردیم اؤنجه اورمان ایچینه

یالواردیم اورمانا وئرسن نیشانین

گولوب دئدی! عمرون کفاف ایله مز

باخاسان بیر به بیر یار یاقلارا سن

یازیلیب بیرینده اونون نیشانی

آختارسان تاپاسان اورمانلاردا سن

باخدییم بیر بوتانین یارپاقلارینا
 بش، اون، اللی، میندن کئچدی اویانا
 گوردوم جاناوارلار باخیرلار منه
 گولورلر اوره کده یارپاق سایانا!

بوراخدییم اورمانی گئددیم داغلارا
 دئدییم سئوگیلیمین نیشانین وئرین
 دئدیملر! فرهادین کولونگون گتیر
 قازداشلارین سینه سین درین - درین

داشلارین من بیرین ایکی سین قازدیم

ال لریم قابرلی قانا به لندی

قول لاریم یورولدو تاییم قالمادی

شیرین دویقولاریم زهیره دوندو

بویوک بیر نهیره ایظهار ایله دیم

منیم گوزه لیمین نیشانی سنده ؟

دئدی! بیر بالاجا قومدا یازیلیب

تاپسان گتیر بورا ایستره م منده

قوملارا هاچانادک باخماق اولار

دئدیم اوز اوزومه گولمگیم گلدی

گونش دن دیله دیم وئره نیشانا

یانار باخیشلارین گوزومه سردی

دئدى آچ گوزونو ياخشى باخ منه
 يانماسان، تاپمازسان نيشانه سىنى
 شمعين ايشيقينا گلر پروانه
 يانديرار شمعده ديوانه سىنى

خيلقتين اۇنجه سى من تورپاقيديم
 بير قور دوشدو ايشيقين دان جانىما
 هله ده يانيرام يانديرماقدايام
 دونياواركن عشقى دولوب قانىما

در يالاردان سوردوم سورومو دئدى!
 جومارسان گئده رسن درين ليكلرده
 آختاريب تاپارسان او صدفى سن
 كى بيلير سئوگيلين نيشانى نرده

گوردوم او دریا دا اوزمک ماحالدير
هاچانادک باخيم صدف لره من
تاپسام دا موشکول دور باخام تانييام
نیشانلی صدفی سای سیز صدفدن

خيال شه هر يندن گئرى دۇنورم
 بورادا تاپمادىم سئوگىلىمى من
 گئديره م بورادان آنا وطنه
 سويليه م آناما نيسگىلىمى من

آمان الله! نه گورورو گوزلريم
 چئوريليب وطنيم اوز آستار اولوب
 ياشيل مئشه لرى، آخار چاي لارى
 كسيليب، قورويوب قيرقوما دولوب

داش، دمير قاوازيب گؤى لره يئردن
 چول لرده گؤوريب كاغاذى گول لر
 آتام، آنام عومرو باشا وئريبلر
 وفاسيز دونيانى قويوب گئديبلر

محببت بولاغی جوشمور اوره کده
 اسکی دوستلوقلاردان نیشان قالمايیب
 اینسانلیق اوجاقی سونوب، سوویوب
 دئمک اولار گرچک اینسان قالمايیب

آلدانیش نسنه سی اینسانلار ایچون
 بیر قوطی شیکلینده گیریب ائولره
 اینسانین وارلیقین الیندن آلیب
 پری لر دونوب لر قارا دئولره

آتالار سوزلری ، دوزگون ناغیل لار
 چوخ زاماندير بوردا فراموش اولوب
 اوشاقلیق مسخ اولوب جیزگی فیلمده
 حقیقت گونشی چون خاموش اولوب

بىلىم اينسانلارى تنبل ايله يىب
راحتلىق اونلارا بىر آرماندير
مىن عذابا بىر راحتلىق وئريبىلر
كىمسه بونو قبول ائتمىر اينانمىر

یادیمادوشورو گئچمیش گونلریم
 سوواق دامیمیزدان یاغیش داماردی
 قاری ننه گونش گویده چیخارکن
 رنگ به رنگ خالچاسین سالیب یاماردی

تندیرین توسدوسو گؤیه قالخاردی
 تزه چوره ک قوخسی بوروردی کندی
 قاراچایدان چایین تئزتئز ایچه ردیک
 گؤزگؤز ائیلیه ردیک ییه ردیک قندی

قارانقوش یووادان چیخیب اوچاندا
 اوشاقلار دالیجا بیر بیر قاچاردی
 گئدیب گیزله نردیک سامانلیق لاردا
 مئهربان آنامیز بیزی تاپاردی

آیدان آیا آرشین مالچی گلردی
 قیز، گلین لر. دورت بیر یانین آلاردی
 یاشیل، گوی، قیرمیزی پارچالارینی
 بیر بیر آجیب یئر اوستونه سالاردی

بیغیشاردی یورقون قوجا کیشی لر
 کندین آراسیندا بیر گئنیش یئرده
 "میرممد" دیه ردی گلسه ایدی اوگون
 گۆره ایدیم "رضا(ع) نین قبرینی بیرده

یادیمدان چیخما بیر شیرین ناغیل لار
 گئجه لر یاتاندا ده دم دیه ردی
 "رستم" ایلن همراه اولوب گئده ردیک
 اوزامان کی یئددی خواندان گئچه ردی

یا "سهراب" ین باغریں "رستم" سؤکنده
 باشی اوسته دوروب بیزده آغلاردیق
 او گنده رکن نوشدارو گتیرسین
 "سهراب" ین یاراسین یویوب باغلاردیق

یامینردیک "اکوان" دئوین بوینونا
 داغ، دنیزلر اوستن اوچوب گئدردی
 دریا یا دئسیدیک آتاردی داغا
 اونون ایشی دوز دگیلدی ترسه ایدی

قیر آتین بئلینه می نیب "کوراوغلو"
 چاپیردardı تپه لرده، چول لرده
 یوردون دوشمانلارین وروب قیراردی
 یاییلاردی آدی، سؤزی ائل لرده"

"دومرول " جان دىلە دى آتا، آنادان

آتاسى، آناسى جانين وئرمە دى

جان شيرين دير جانيندان كيمسە گئىچ مز

"خاتون " آما جانين شيرين بيلمە دى

عشقين گوجو ياردىم ائتدى "دومرولە"

تانريا خوش گلدی خاتونون سۆزو

جانينى آلمادى اولوم ملكى

تانرينين ايذنيله يومولدو گوزو

دېرلر كىن خاڧىرالار اىچىمىدە
 گۆزلر يىمىن ياشى آخىر سئل اولور
 كئچمىش گونلر يىمى يادا سالىرام
 حسرتدە ويجودوم يانير كول اولور

آنامىن باخىشى گۆزوم اونوندى
 شمع كىمى يانيرى سويادۇنور
 محببت اوجاقى ياناردان دوشور
 نفسى سووويور، اودو سۇنور

دۆزمكدىن باشقا من چاره گۆرموره م
 آناسىزلىق درددين درمانى يوخدور
 اولوم حقيقت دىر اينانماق گرەك
 دونيانين شيريني، آجى سى چوخدور

شیرین حیات یولون اوشاقلیقدا گۆر
 آجی لار باشلانیر اونون سونوندا
 غصه لر، عذاب لار حوزونلی گونلر
 گۆرونور ساغیندا همده سولوندا

سحر تئزدن چیخدیم دولانام کندی
 اولدوزلار گوزلرین هله یوم مامیش
 ایشیق گون چیخمامیش نور اوباسیندان
 قارانلیق دنیزه گیریب جوم مامیش

کندین قیراغیندا بیر اوشاق گۆردوم
 آتلانیب، اوینوردو قویون قوزویلان
 گوروردوم گوزونون صاف بولاغیندا
 "گیزلن پاچ" اوینوردو دان اولدوزویلان

اولدوزلار باغينا قاچيب گيريردى
 ايشىقلار چىچكىن گۆرچك دريردى
 كيچىك دونياسىنين قارانلىقىندا
 پرپر انديب او گول لرى سريردى

سئوينجين قولچاغى جان لانيير گئدير
 خيال اوداسيندا غوغا قاوزانيير
 باجادان آى باخير بوشادليقلارا
 آن لار، ايل لر بويو سورور اوزانيير

گاهدان دا بير گوزلرينده گوروردوم
 چيلپاق آياغينا تيكانلار باتير
 آجيسين قوزوسو آنلايب گلير
 باشين ديزى اوسته قويورو ياتير

ياخىنلاش دىم گوزلر يىنه باخار كن
من او، اولدوم او من اولدو بيلمه دىم
خيال اۆلكه سىنده ساندىم اوزومو
گرچك آيناسىنىن توزون سيلمه دىم

منى گۆرچك، دوروب بير شبح كىمى
گوزومون اؤنوندن گئتدى يوخ اولدو
سانكى بدنيمدن اوچدو، روح قوشو
اومودوم كسىلدى، حسرت چوخ اولدو

يئنى دن دوغولوب گلسم دن دىنيايا
ايسته مم يولومو اوزاق سالالار
وتره لر دىنيانىن وارين يوخونو
ايمدن اوشاقلق چاغين آلالار

Ulu Tanrının Adı ilə

ARZILAR ÖLKƏSİ

ƏLİ KUŞAN

Kitabın adı – ARZILAR ÖLKƏSİ

Yazan - ƏLİ KUŞAN

Yayan – Ədiban yayım evi

çap növbəsi – bir

il- 1384 günəş ili

Səfə - 52

Say -2000

ISBN - 964 –7051– 61 – 1

Adres :IRAN Urmiyyə , post sandığı : 57135 – 1755

Telfon nömrəsi : 0441– 2229012

Fax : 0441– 2221709

Çap həqqi Şairə ayıddır

Allahın adi ilə

Yorqunam,yorqunam bu zəncirlərdən
Qollarım bağlıdır dilimi açın
Zülmət bürüyübdür məni zindanda
Günəşdən gözüme bir ışıq saçın

Dünya çox kiçikdir yaşamaq üçün
Başqa dünyalara qaçmaq istərim
Qəfəsimdən çıxıb göy sahəsində
Ulduzlar içində uçmaq istərim

İnsan bu dünyadan nələr axtarır
Bu sözə bir cavab yox kitablarda .
İtgisin tapmayır kəhkəşanlardan
Məhv olur axırda boş hubablarda .

Cənnətə getsədə gözü yoldadır
Yetişə visala qurtula hicran
Visaldan bir kiçik ışıq düşərsə
Bilməyir yanacaq bir anda insan

“ İ sperm ” ilə “ ovel ” qımıldadılar
Bir-birin taparkən sıcaqlaşdılar
Hicran sona ərdi yaxınlaşdılar
Görüşüb , öpüşüb , qucaqlaşdılar

Əvvəldə bir damla çirkin suyudum
Sonra döndərildim bir parça ətə
Düzəldi qaş-gözüm ,əlim,əyağım
Əhsən dedi Tanrı da bu xilqətə

Doqquz ay bir kiçik qaranlıq yerdə
Sıxıldım anamın bətnində qaldım
Yeməkim qan oldu hər gecə-gündüz
Nəfəsimi artıq anamdan aldım

Tək qaldım zindanda dost-aşinasız
Nə gecəm bəlli oldu nə də gündüzüm
Qaranlıq evimdə həsrətdə qaldım
Göylərdə bir ulduz görmədi gözüm

Ağzım açılmadı sorumu soram.
Məni bu zindana kimlər saldılar
Mən ki , istəmirdim bu sərnivişti
Nədən ixtiyarı məndən aldılar.

Anamın sevincin mən hiss edərdim
İncə damarımdan qanı axanda .
Acıları məni dərdə salardı
Gözü yaşlı həsrətlə baxanda

Aldandım , aldandım bollu ağladım
Dedim qoyun qalım öz yatağında
Güldülər , dedilər : qaranlıqdan çıx!
Işıq bir dünyan var göz qabağında .

Dedilər qurtuldun daha təklikdən
Gedirsən bu kərə böyük cahana
Boynumdan yapışıb güclə çəkdilər
Ağlama : dedilər yoxdur bahana .

Zindandan çıxarkən müjdə verdilər
Azadlıq qapısı önündə açık
Aç gözünü hiss et günəş istisin !
Şərəfli həyatın sənə yaraşıq

Sevindim dünyamı böyük görərkən
Fikr etdim zindandan azad olmuşam
Bilmədim zindanım böyük olubdur .
Özümü odlardan oda salmışam

Acıxdım , ağladım , anam götürdü
Hürmətly düşündən südünü əmdim
Əl çəkdi başıma öpdü üzümü
Məhəbbət çiçəkin gözündən dərdim .

Beşikdən anamın qoynuna getdim
Bu get-gəl iki il idamə tapdı
Hər zaman ağladım anam dözmədi
Hər nədən əl çəkib tez məni qapdı

İnsan nədən böyle aciz yaranmış
Qarışqanın gücü çoxdur bəşərdən
Toxumundan çıxıb yolun gedecək
Axtarıb tapaçaq yeməkin yerdən .

İki sənə ömrüm beşikdə keçdi
Dinlədim dinməyib sukutda qaldım
Her kəsin qədəri böyle yazılmış
Məndə taleimdən bu qədər aldım

Yapışdım əllərdən gedmək oyrendim
Ağızlara baxıb dindim danışdım
Dönə dönə sözlərimi anladdım
Ey-vay mənə adamlara qarışdım

Uşaqlıqdan deyim bir neçə kəlimə
Bir böyük kitabdır onun dünyası
Az deyib çox bilək bu mənələrdən
Dənizdən işarə təkçə damlası

Uşaqlıq həyatım bir mənzərədir
Açıq gözlərilə baxmaq gərəkdir
Bir kiçik nöqtəsi böyük dünyadır
Bir böyük dünyası kiçik ürəkdir .

Uşaqlıq dünyası şirin dünyadır
Pisliqlər yaxşılıq , ürəklər duru
Bir ləhzə ağlıyar tokər göz yaşın
Bir ləhzədən sonra gözləri quru

Bir ləhzə vuruşar yoldaşlarılən
Nazık ürəkini sındırmasalar
Bir ləhzədən sonra gülüb danışar
Yoldaşlarda onu dindirməsələr

Baxışı göylərin ulduzlarıdı
Gülüşü güllərin naz yarpaqları
İncidər , yandırar , yaxar her zaman
Gözlərinin yaşı gül yanaqları

Ğəmlərdən uzaqdır kədərsiz qəlbi
Günəşin çeşməsi gözlərindədir
Duru bulaxların axar süd gözü
Kinəsiz , sevməly sözlərindədir

Acılar incidər nazık qəlbini
Böyüklər haqqını ayaqlıyanda
Bunu yemə ona dəgmə diyəndə
Danışmadan onu yasaqlıyanda

Gülüş məhəbbətin coşqun bulağı
Dodaqlardan coşub yerə tokulur
Çiçəklər cucarır onun nəmidən
Tikanın ǵussədən beli bukulur

Atlanıb düşər kən oyan buyana
Hərəkti saçır həyat canına
Oyunlar həyata sevinc gətirir
Damarlarda axır dolur qanına

Qaranlıqdan həqiqəti axtarma
Aydın həqiqətdir uşaq dünyası
Həyatın cəlvəsin sənə göstərir
Ağlayıb gəlməyi , oyun gəlgəsi

Ağlamaqdan başqa çarəsi yoxdur
Müsəlləm həggini alsın bizlərdən
Tutub gedəcəkdir insanlar yolun
Tapacaq itgisin düzgün izlərdən

İnsanın ömrünün düzgün zamanı
Uşaqlıqda keçir ən düzlügünən
Əgrilik , kələkdən yoxdur xəbəri
Dünyaya baxmayır tar gözlügünən

Altı il ömürdən başa yetirdim
Yazıb oxumaqa oxula getdim
Kitablar oxudum sözlər öyrendim
Bilgi dünyasına səfərlər etdim

Gizli açıq dünyaları dolandım
Yalanlar eşitdim düzü söylədim
Susmağı sevmədim uşaq olar kən
Həq sözü danışdım həmdə dinlədim

Gizlicə oxudum ana dilini
ÖYrətmən bu yolda kimsə olmadı
Şükr olsun tanrıya söz çiçəkləri
Yellər əsdi ,xəzan gəldi solmadı

Xatıra kitabın açıb oxuyaq
Yada salaq nocəvanlıq dovranın
Gəzərək bağların bostanlarını
Gətirək onların gülün reyhanın

Bir gün oldu gedəm xiyal yürdüna
Tapam itgin arzıların bağıni
Qoxuluyam gül çiçəklər ətrini
Seir eyliyəm dərəsini dağını

Düşdüm yola tək başına bir gecə
Qorxulu,qaranlıq yollardan getdim
Tikanlar batdılar əl ayağıma
Durmadım yoluma mən dəvam etdim .

Ormanlar dolmuşdu şəbəhlərinən
Yarpaqlar hərəsi bir saz çalırdı
Vəhşət ələnirdi yerə goylərdən
Qaranlıq çadırın yerə salırdı

Səllər sular məni durdurammadı
Dağlar , dərələrdən atıldım qaçdım
Axırda yetişdim yolun sonuna
Xiyallar yurdunun qapusun açdım .

Nə gördüm ! Tutuldu dilim dodağım
Parlaq ulduzlara gözüm sataşdı
Məhəbbət işığı coşub axırdı
Onları görərkən gözüm qamaşdı

Yetişərkən mənə üç şey verdilər
Bir cüt“qanad“bir tək“üzük“birdə “ dil”
Bu qanadlar uçmaq üçün verildi
Üzükü tax barmağına səndə bil –

Bil ki üzük barmağında olarkən
Kimsə səni görmüyəcək nərdəsən
Yiyəcəksən , içəcəksən , doyunca
Utanmağı qoyacaqsan yerdə sən

Ürəklər yurduna sən yol açarkən
Bağlı qapıları açıq görərsən
Qorxudan orada ad nişan yoxdur
Hər nə sözün olsa bəyan edərsən

Xatırla bu sözü təkçə yadında
Coşdur məhəbbəti sev , sevilginən
Xalqın sevdiginə hörmət qoyarsa
Azadlıq mivəsin dərib yeginən

Hamı düşünəcək sənin sözünü
Sənə verdigimiz dil tercumandır
Söyləyərkən sözlərini görərsən
Dillər içrə anadılın əyandır

Bunları eşitdim bollu sevindim
Yapışdırdım qanadları belimə
Ucdum seyr eylədim şəhər sahəsin
Danışdım xalqlən neçə kəlimə

Dolandım şəhərin için- eşigin
Gördüm qara,ağ , qırmızı, sarılar
Bir - birilən qarışıqlar həyatda
Bu dörd rəngdən tapılmazdı ayrılar

Hər kəs öz işində öz yolundaydı
Kinəli, həsədli , ürək gormədim
Gülüşlər dodaqdan şəkər töküdü
Mən gülüşdən gözəl çiçək görmədim

Kimsəni görmədim günah yolunda
Kimsənin xəbəri yox aldanişdan
Yalanlar silinmiş dildən dodaqdan
Çiçəklər açılmış düzgün barışdan

Savaş yol tapmamış həç zaman orda
Cavanların qanı yerə axmamış
Ağ birçək analar gözləri yaşly
İgid oğul üçün yola baxmamış

Top Tüfəng , tankdan yox bir nişana
Qurşunlar yerinə güllər açılıb .
Dəmir qanadlı quş bomba yağdırmır
Quşlar qanadına barış saçılıb .

Xiyal baxcasına geddim yol tapdım
Nələr gördüm nələr gözüm inanmır
Gül , bülbülü bülbül gülü əzdirir
Eşqin röyasından kimse oyanmır

Yer bəzənmiş sanki bir gəlin qızıdı

Al əlvən geyinib gül çiçəkinən

Yaşıl bir xalçanı salıb üstünə

Toxumuş gülünən goy ipəkinən

Atlar qanad açıb göydə uçurlar

Əl - ələ pisiklən siçan dolanır

Yirtici qurd quşdan görünmur əsər

Quzulr çobansız yatır oyanır

Ballar axır su yerinə çeşmədən

Nəsimlərin ətri bağı bürüyüb

Tikanlar gül açıb gülə dönüblər

Baharlar xəzanı kökdən köçürüb

Dəvət oldum getdim mən bir dügünə
“ Oğlan – qız bəyənmək ” adı dügünün
Qız – oğlan girdilər cüt bir otağa
Səs gəldi ucadan yallah soyunun

Çilpaq çilpaq bir birinizi görün
Sozunuzu açıq açıq söyləyin
Bir - birinin eybin iyradın bilin
Sonra göz yaşını gizli silməyin

Üzük barmağımda girdim otağa
Gördüm bir sehirli ayna var orda
Onların əfkarın uryan göstərir
Yaxşı-pis hər nə var görünür burda

Oğlan la qız bir-birlərin gördülər
Eşqin şərabından içib daşdılar
Məhəbbətin gül çiçəkly sufrasın
Üreklərin baxcasında açdılar

Qız söylədi sözün böylə oğlana
Bundan belə sən küzə sən mən suyam
Mən olmasam sən içi boş bir qabsan
Sən olmasan mən bir itgin arzuyam

Əmandayam qoynunda mən olarkən
Pənahım san, hicabımsan, obamsan
Sərin saxlar məni isti ürəkin
Yıxılmaz bir məhəbbətli yuvamsan

Oğlan sözün söylədi bir baxışla
Ömür varkən sən mənə bir aynasan
Mənim diləklərim səndə doğular
Sən ışıqsan, sən günəş sən, dünyasan

“Mən”torpağa“sən”qarişsa “ biz” olluk

Sonra bizi yandırır ayırsalar
Dözmərik biz ayrılıq yalqızlıq
Aramızda duvarlar qayır salar.

Ağzım açıq qaldı gördüm bu dəbi
Təəccub eylədim dedilər mənə :
Əvvəl də bilinmə yaxşılar , pislər
İxtilaf qoymazlar əslən görünə

Dedilər necədi köynək alan çağ
Alt ustunə hər yanına baxırsız
Xoşuz gəlsə almamışdan öncə siz
Oni geyib əgriyizə taxırsız

Evlənmək heç yerdə beş günlük dəgil
Gəlin donu ölüm çağı kəfəndir
Oğlan , qızda bu ilğarı bilsinlər
Qarı qoca qəbrə dək bir bədəndir

Oğlan qızı , qız oğlanı seversə
Sevməkdən başqa söz arada yoxdur
Kimsə bir birindən ayıra bilməz
Eşqin gücü her nə dən burda çoxdur .

Acıxdım üzükü taxdım barmağa
Gözlərdən yox oldum getdim yemağa
Yeməklər müftəydi doyunca yedim
Yaxıldı ləzzəti ağız dodağa

İstedim götürüm artıq bir tikə
Yox oldu çanaqdan əlim boş oldu
Azadlıq həddindən bildim çıxmışam
Dedim : bağışlayın fəramüş oldu

Səs gəldi : Az yesə hər kəs bir tikə
Dünyada ac insan olmaz tapılsın
Varlılar anlasa aclıq dərini
Yoxsulluğun kökü olar çapılsın

Nəhirlər boşalsa baydaqlar dolar
Gözəlliq Gül açsa çirkinlik solar
İnanın dünyanın dört bucaqında
Ədalət tapılsa aclıq yox olar

Ölü töreninə yol tapdım bir gün
Məni görüntülər heyratə saldı
Ağlamaq yerinə , sazlar , avazlar
Ölü məclisini şadlıqlar aldı

Gərçəklər nəğməsin eşidmək gərək
Ozanlar sazında söylədi bunu :
Qaranlıq dünyanı seyretmək üçün
Açın ürəklərin işıq gözünü

Xəzan olmasaydı güllər solmazdı
Ölüm olmasaydı həyat olmazdı
Damcılar yiğışib çay axmasaydı
Dənizlər boş qalıb suya dolmazdı

Bahar təbiətdə doğulmasaydı
Boy atıb barlı bir yay olmasaydı
Payız doğulmazdı yayı köçürsün
Yerin qanın soyuq gış sormasaydı

Gecəni köçürür qünəş doğumu
Ay ulduz gəzərkən royalarında
Gecə geri dönüb oyadacaqdır
Yatan ulduzrı obalarında

Dirilər halına ağlamaq gerek
Cümüblar dünyanın çirkinliyində
Çaldıqca əl ayaq gedirlər dibə
Batıb boğulurlar dərinliyində

Həyatın ardında ölüm yatıbdır
Ölüm oyanırsa heyat məhv olur
Dünyanın bənzəri bir küzəyə var
Gah suyu boşalır gahdanda dolur .

Günahsız insanlar behiştə gedir
Onlara öləndə ağlamaq günah
Ruhların şadlıqə ihtiacı var
Kimsə matəm sevməz vəllah - u - billah

Ömrüm keçdi illər xiyal yurdunda
Qıfıl, Qandal mən heç yerdə görmədim
Bayaz qandlı quş göyde uçmaqda
Onu göydən yerə salan görmədim

Təbiət hər nədən önəmli orda
Əslindən zərrəcə ayrılmamışdır
Meşələr olmamış qir qum ormanı
Tusdülər havadan asılmamışdır

Təbiətin gözgüsü dum – duruydu
Ğubar gonmamışdı gül yanağına
Ay , ulduz düşmüşdi yer üzərinə
Işıq salmışdılar baş ayağına

İnsan təbiətin göz bəbəgidir
Təbiət bağrında yaşayır insan
Əmma nədən böylə nankor olubdur
Kəsir , sökür , yixir eyləir viran

İnsan bu dünyadan nələr axtarır
Bu sözə bir cavab yox kitablarda
İtgisin Tapmayır yerdən göylərdən
Məhv olur axırda boş hubablarda

Cənnətə gedsədə intizardadır
Yetişə visala qurtula hicran
Visaldan bir kiçik ışıq doşərsə
Bilməyir yanacaq bir anda insan

Günlər aya, aylar ilə donürdü
Gözümün onunda ömrüm keçirdi
Həməşəlik həyatı bəkləmirdim
Çünki ölüm anda birin seçirdi

Neçə sənə qaldım bu şəhərdə mən
Ən ləzzəti həyatımdan apardım
Gənclik doranı başa çatırdı
Mutluluq çiçəkin tapdım qopardım

Gördüm yavaş yavaş boyaqlar dönür
Baş saqqala dənə dənə dən düşür
Bahar köçür, xəzan gəlir aradında
Gözəl gül yanaqlar sölur büzüşür

Yellər əsir, duman qalxır, göylərdə
Yarpaqlar tokülür, bağlar sokülür
Günəşin çiçəki saralır sölər
Çinarlar əgilir, bəllər bükülür

Sanki köçür dünyasından bir insan
Təbiət bürünür bayaz kürkünə
Külək qanadında qarı getirir
Səpəlir ucadan yerin gözüne

Dəstə dəstə quşlar uçub gedirlər
Hüzünlü nəğmələr göydə səslənir
Həyat vida edir öz ölkəsindən
Ölümün şaxtası yerdə bəslənir

Gözəllik, yaxşılıq, hamısın gördüm
Əmma cavidanə dəgil heç biri
Ol , gözəl ki illərdi ardındayam
Hər nənin kamalı onda dimdiri

Bir gün bir qələndər şəhərdə gördüm
Dedi! axtar təbiətdən nişanın
Gedib girdim öncə orman içinə
Yalvardım ormana ver sən nişanın

Gülüb dedi! ömrün kəfəf eyləməz
Baxasan bir bəbir yarpaqlara sən
Yazılıb birində onun nişanı
Axtarsan taparsan ormanlarda sən

Baxdım bir butanın yarpaqlarına
Beş, on, əlli , mindən keçdi oyana
Gördüm canavarlar baxırlar mənə
Gülürlər ürəkdə yarpaq sayana

Buraxdım ormanı getdim dağlara
Dedim sevgilimin nişanın verin
Dedilər! Ferhadın külüngün getir
Gaz daşların sinəsin dərin dərin

Daşların mən birin-ikisin gazdım
Əllərim qabarlı qana bələndi
Qollarım yoruldu tabım qalmadı
Şirin duyqularım zəhire döndü

Böyük bir nəhire izhar etlədim
Mənim gözəlimin nişanı səndə ?
Dedi! bir balaca qumda yazılıb
Tapsan gətir mənə istərəm məndə

Qumlara haçanadək baxmaq olar
Dedim öz özümə gülmeğim gəldi
Günəşdən dilədim verə nişana
Yanar baxışların gözümə sədri

Dedi aç gözünü yaxşı bax mənə
Yanmasan, tapmazsan nişanəsini
Şəmin işığına gələr pərvanə
Yandırar şəmidə divanəsini

Xilqətin öncəsi mən torpağıdım
Bir qor düşdü işığından canıma
Hələdə yanıram yandırmaqdayam
Dünya var kən eşqi dolub qanıma

Dəryalardan sordum sorumu dedi :
Cumarsan gedərsən dərinliklərdə
Axtarıb taparsan o sədəfi sən
Ki bilir sevgilin nişanı nərdə

Gördüm o deryada üzmaq mahaldır
Haçana dək baxım sədəflərə mən
Tapsamda müşküldür baxam tanıyam
Nişanlı sədəfi saysız sədəfdən

Xiyal şəhərindən geri dönürəm
Burada tapmadım sevgilimi mən
Gedirəm buradan ana vətənə
Söyliyəm anama nisgilimi mən

Aman allah ! Nə görürü gözlərim
Çevrilib vətənim üz astar olub
Yaşıl meşələri , axar çayları
Kəsilib , quruyub qır quma dolub

Daş-dəmir qavzanıb göylərə yerdən
Çöllərdə gövərib kağızı güllər
Atam , anam ömrü başa veriblər
Vəfasız dünyanı qoyub gediblər

Məhəbbət bulağı coşmur ürəkdə
Əski dostluqlardan nişan qalmyıb
İnsanlığ ocağı sönüb sovuyub
Demək olar gərçək insan qalmayıb

Aldanış nəsnəsi insanlar üçün
Bir qutu şiklində girib evlərə
İnsanın varlığın əlindən alıb
Pərilər dönüblər qara devlərə

Atalar sözləri düzgün nağıllar
Çox zamandır burda fəramüş olub
Uşaqıq məsx olub çizgi filimdə
Həqiqət günəşi çün xamüş olub

Bilim insanları tənbel eyləyib
Rahatlıq onlara bir armandır
Min əzaba bir rahatlıq veriblər
Kimsə bunu qəbul etmir inanmır

Yadıma düşürü keçmiş günlərim
Suvaq damımızdan yağış damardı
“ Qarı nənə ” günəş göydə çıxarkən
Rəng be rəng xalçasın salıb yamardı

Təndirin tüsdüsü göyə qalxardı
Təzə çürək qoxsı bürürdü kəndi
Qara çaydan çayın tez tez içərdi
Göz-göz eyliyərdi yiyərdi qəndi

Qaranquş yuvadan çıxıb uçanda
Uşaqlar dalıca bir bir qaçardı
Gedib gizlənərdik samanlıqlarda
Mehriban anamız bizi tapardı

Aydan aya arşın malçı gələrdi
Qız, gəlinlər dort bir yanın alardı
Yaşıl , göy , qırmızı parçalarını
Bir – bir açıb yer üstünə salardı

Yığışardı yorqun qoca kişilər
Kəndin arasında bir geniş yerdə
“ Mir məmməd “ diyərdi gəlsəydi o gün
Görəydim “Riza “ nin qəbrini birdə

Yadımdan çıxmayır şirin nağıllar
Gecələr yatanda dədəm diyərdi
“ Rustəm “ ilən həmrəh olub gedərdi
O zaman ki yeddi xandan keçərdi

Ya "Sohrab-ın" bağırın "Rustəm" sokəndə
Başı ustə durub bizdə ağlardıq .

O gedərkən nuşdaru gətirsin
" sohrab " - ın yaraşın yuyub bağlardıq

Ya minərdi " Əkvan " devin boynuna
Dağ , dənizlər ustən uçub gedərdi
Dəryaya desəydi atardı dağa
Onun işi düz dəgildi tərsəydi

" Qır atın " belinə minib " koroğlu "
Çapırdardı təpələrdə , Çöllərdə
Yurdun düşmanların vurub qırdı
Yayıları adı, sözü , ellərdə .

“ Dömrül “ can dilədi ata , anadan
Atası , anası canın vermədi
Can şirindir canından kimsə keçməz
“ Xatın” amma canın şirin bilmədi

Eşqin gücü yardım etdi “ Dömrülə “
Tanrıya xoş gəldi xatunun sözü
Canını almadı ölüm mələki
Tanrının iznilə yümuldü gözü .

Dirilər kən xatıralar içimdə
Gözlərimin yaşı axır sel olur .
Keçmiş günlərimi yada salıram
Həsərdə vucdum yanır kül olur

Anamın baxışı gözüm onunda
Şam kimi yanırı suya dönürü
Məhəbbət ocağı yanardan düşür
Nəfəsi sovuyur , odu sönürü

Dözməkdən başqa mən çarə görmürəm
Anasızlıq dərdin dərmanı yoxdur
Ölüm həqiqətdir inanmaq gerek
Dünyanın şirini , acısı çoxdur

Şirin həyat yolun uşaqlıqda gör
Acılar başlanır onun sonunda
Ğussələr , əzablar , hüznüli günlər
Görünür sağında həmdə solunda

Səhər tezdən çıxdım dolanam kəndi
Ulduzlar gözlərin hələ yummamış
Işıq gün çıxmamış nur obasından
Qaranlıq dənizə girib cummamış

Kəndin qırağında bir uşaq gördüm
Atlanıb , oynurdu qoyun , quzuylan
Görürdüm gözünün saf bulağında
“ Gizlən paç ” oynurdu dan ulduzuylan

Ulduzlar bağına qaçıb girirdi
Işıqlar çiçəkin görcək dərir
Kiçik dünyasının qaranlığında
Pər-pər edib O gülləri sərirdi

Sevincin golçağı canlanır gedir
Xiyal odasında göğə qavzanır
Bacadan ay baxır bu şadlıqlara
Anlar , illər boyu sürür uzanır

Gahdan da bir gözlərində görürdüm
Çılpaq ayağına tikanlar batır
Acısın qüzüsü anlayıb gelir
Başın dizi ustə qoyuru yatır

Yaxınlaşdım gözlərinə baxar kən
Mən o oldum o mən oldu bilmədim
Xiyal ölkəsində sandım özümü
Gərçək aynasının tozun silmədim

Məni görcək , durub bir şəbəh - kimi
Gözümün onundan getdi yox oldu
Sankı bədənimdən uçdu , ruh guşu
Umudum kəsildi həsrət çox oldu

Yeni dən doğulub gəlsəm dünyaya
İstəməm yolumu üzaq salalar
Verələr dünyanın varın yoxunu
Əlimdən uşaqlıq çağın alalar .

Son

Arzılar Ölkəsi

Poema

ƏLİ Kuşan

۱۳۲۰-جی - ایلده آنادان اولوب
ایلک و اورتا اوخولون بیتیرندن
سونرا ارومیه ده اؤرتمنلیقه
باشلادی.

۱۳۵۱- جی ایلده اؤرتمنلیقه
دوام انده رک تبریز یونیورسیتیه
سینین ادبیات فاکولته سیندن
اینگلیس دیل و ادبیات کورسوندان
یوکسک تحصیلاتینی بیتیریب و
۱۳۷۳- جی ایلده امکلی اولدو.

۱۳۳۸- دن بری چوخ فارسجا
شعرلری تهران درگی لرینده چاپا
یتیشیب. ۱۳۴۶- جی ایلده بیر
تورکی پوئما « حیدر بابائین
شهریارا سلامی » عونودا چاپ و
یایلمیشدیرکی رحمتلی یازار
« صمد بهرنگی » ده
« مجموعه مقالات » کیتابیندا اونو
نقده چکیبدیر.

ISBN:964-7051-61-1

9 789647 051613

